

Het Havenbedrijf Rotterdam (HbR) en Deltalinqs (DL) hebben kennis genomen van het wetsvoorstel minimum CO2-prijs elektriciteitsopwekking (Kamerstuk 34.700) en leveren gezamenlijk in het kader van de internetconsultatie over dit wetsvoorstel de onderstaande reactie aan.

HbR en DL zijn in algemene zin voorstander van CO2-beprijzing omdat dit marktconforme instrument voor bedrijven een welbegrepen en navolgbare financiële prikkel vormt om een business case op te baseren, gericht op CO2-reductie en verduurzaming. Vervolgens vraagt bij de uitwerking het schaalniveau waarop deze beleidsmaatregel van toepassing wordt gericht aandacht, om een verstoring van concurrentieverhoudingen tegen te gaan en bij te dragen aan een gelijk speelveld. HbR en DL zijn van mening dat het invoeren van een nationale CO2-heffing bezwaren met zich meebrengt en menen op basis van het Frontier-rapport dat een keuze voor de invoering van een CO2-heffing in EU- of pentalateraal verband meer voor de hand ligt. Daarbij verwijzen HbR en DL naar zowel het voorstel van de Industrietafel voor de hoofdlijnen van het Klimaatakkoord als naar het voorstel voor een duurzaam industrieel cluster Rotterdam-Moerdijk.

In het voorstel van de Industrietafel wordt aangegeven: inzet op Europese en internationale kaders marktordening, subsidies, regulering, accounting (pag 41).

En in het clustervoorstel Rotterdam-Moerdijk 'In 3 stappen naar een duurzaam industrieel cluster' wordt aangegeven: een aanvullende CO2-prijs in (NW) Europa zou een optie kunnen zijn, indien dat geldt voor alle bedrijven en er geen weglek optreedt (pag 20).

Het is tegen deze achtergrond dat HbR en DL een aantal vragen stellen over en kanttekeningen plaatsen over het voorliggende wetsvoorstel.

In het wetsontwerp wordt voor Nederland een minimum CO2-prijs voorgesteld met een nationaal invoering, terwijl zowel de energiemarkt als de markt waarop veel in het havencluster Rotterdam-Moerdijk bedrijven actief zijn een internationale cq een Europese markt is. Voor deze groep van internationaal opererende bedrijven heeft een nationale CO2-beprijzing een aantal negatieve effecten tot gevolg die niet stroken met de publieke doelstellingen van een duurzaam, betrouwbaar en betaalbaar energiesysteem. Daarbij verwijzen we naar de uitkomsten van het op 10 juli 2018 gepubliceerde onderzoeksrapport van Frontier Economics, te weten:

- de invoering leidt op Europees niveau tot een extra CO2-uitstoot van 4 Mton als gevolg van de vervanging van relatief schone stroom uit Nederlandse elektriciteitscentrales door import van vuilere stroom. Anders gezegd: het klimaatprobleem wordt verergerd door een strikt nationale invoering van een CO2-heffing,
- de invoering leidt tot sluiting van opgestelde elektriciteitsvermogen in Nederland en leidt daarmee tot leveringszekerheidsrisico's in Nederland en tot minder flexibiliteit terwijl deze flexibiliteit juist nodig is met een toenemend aandeel hernieuwbare elektriciteit.

In het Frontier-rapport wordt aangegeven dat een strikt nationale heffing leidt tot een netto-toename van de CO2-uitstoot in de EU. Deze conclusie is in lijn met het eerdere ABB-onderzoek. HbR en DL vragen EZK nader toe te lichten hoe dit effect beoordeeld moet worden ten opzichte van de doelstelling van Parijs, de betreffende passages uit het Regeerakkoord en de opdracht aan de EKA-partijen.

Op basis van de uitkomsten van het Frontier-onderzoek vragen HbR en DL van EZK een nadere uiteenzetting over haar afweging en motivatie om –gegeven deze uitkomsten van het Frontierreport- een nationale CO2-heffing te willen invoeren. Daarbij vragen HbR en DL aan EZK om met name nader in te gaan op de twee bovengenoemde discrepanties in relatie tot de publieke doelen.

Op basis van het Frontier-rapport menen HbR en DL dat een keuze voor de invoering van een CO2-heffing in EU- of pentalateraal verband meer voor de hand ligt dan het invoeren van een nationale heffing, ook over deze stellingname vragen HbR en DL aan EZK een nadere toelichting.

Een ander effect van het invoeren van een CO2-minimum prijs is dat elektriciteit duurder wordt, waardoor elektrificatie in de industrie moeilijker wordt, terwijl uit de Hoofdlijnen Energie Akkoord onderdeel Industrietafel blijkt dat elektrificatie juist een perspectiefvolle optie voor de industrie vormt. Hierbij verwijzen we ook naar de voorstellen van de EKA-tafel Gebouwde Omgeving, ook daar wordt voorgesteld om (naast het verhogen van de gasprijs) de stroomprijs te willen verlagen, ten gunste van de elektrificatie van de woningbouw-sector.

HbR verzoekt EZK een nadere uiteenzetting te geven over het voorgestelde beleid en deze genoemde effecten.

In het Frontier-rapport wordt aangegeven dat een CO2-heffing in internationaal kader leidt tot een CO2-reductie zonder dat de bovengenoemde economisch negatieve effecten voor gelijk speelveld en concurrentieverhoudingen optreden. Daarbij kan worden gedacht aan een EU-brede aanpak, dan wel een pentalaterale aanpak met enkele NW Europese landen.

HbR en DL menen dat een internationale toepassing ook aansluit bij die passages uit het Regeerakkoord, waarin aandacht wordt gevraagd voor een effectief beleidspakket en het voorkomen van een waterbed-effect.

HbR en DL vragen EZK om deze passages uit het Regeerakkoord onderdeel te laten uitmaken van het voorstel voor een CO2-beprijzing.

Graag vernemen wij van EZK welke concrete contacten reeds zijn gelegd met andere lidstaten en wat het perspectief is en kan zijn van een internationaal afgestemde implementatie.

Het invoeren van een nationale CO2-heffing is een relatief forse maatregel met ook relatief forse effecten voor een specifieke sector en gelet op de systeemafhankelijkheid ook een met doorlopende effecten voor andere sectoren. Deze maatregel wordt voorgesteld terwijl het Kabinet bedrijven en maatschappelijke organisaties heeft uitgenodigd om gezamenlijk een EKA op te stellen. HbR en DL vragen EZK nader uiteen te zetten waarom dit wetsvoorstel nu wordt gepresenteerd en niet is cq wordt gekozen voor het ontwikkelen van een effectief en stimulerend instrumentarium vanuit en samen met de bij het EKA-proces betrokken partijen?

Graag vernemen wij een reactie op de genoemde vragen. Vanzelfsprekend zijn wij bereid om onze inbreng nader toe te lichten.

Namens Havenbedrijf Rotterdam en Deltalings.

Contactpersoon Jaap Jelle Feenstra, Public Affairs Officer HbR.

jj.feenstra@portofrotterdam.com 0651174876.